

P+

SPECIAL

Jaargang 15

Week 34 | 2017

FMO in Midden-Amerika

Opmars van

groen krediet

Opmars groen krediet

Michelle Espinach is de gedreven manager Duurzaamheid bij de Costa Ricaanse Promerica-bank: "In 2010 konden we nog geen klant voor groene leningen vinden. Nu hebben we 43 miljoen dollar uitstaan bij 186 bedrijven."

Een groene kredietlijn. Met dit financiële instrument stimuleert FMO projecten te verduurzamen, in samenwerking met Midden-Amerikaanse collega's. De kredieten stellen bijvoorbeeld eisen aan waterbesparing of energie-efficiency bij de teelt van koffie, rijst, suiker en pinda's. En bieden deskundige hulp bij de toepassing.

"Banken moeten bijdragen aan de samenleving. En verandering stimuleren. Veel geld verdienen mag nooit het eerste doel zijn." De Latijns-Amerikaanse bankengroep Promerica is een belangrijke speler in Midden-Amerika en de eerste die duurzaamheid hoog in het vaandel heeft. Een bezoek aan Nederland zorgt voor nieuwe inspiratie.

"Mijn collega bankiers denken dat we gek zijn geworden. Geen enkele bank in Nicaragua of in Midden-Amerika waagt zich aan kredieten voor groene investeringen. Zij zien de markt niet die wij wel zien." Ramiro Ortiz, directeur van de Nicaraguaanse Banpro bank en vicepresident van de regionale bankengroep Promerica, kan er smakelijk om lachen. "Ze spotten dat ik een Greenpeace lover ben geworden. Maar ik zeg tegen ze: Het is gewoon gezond verstand."

Nog maar een paar jaar geleden verstreekte Banpro, de belangrijkste agrarische bank in Nicaragua, met steun van ontwikkelingsbank FMO de eerste groene kredieten aan enkele grote koffietelers. Leningen die bedrijven in staat stellen te investeren in energiebesparing, dieselgeneratoren te vervangen door duurzame energie, of het watergebruik te verminderen. "Dit was de eerste keer dat er over groene investeringen werd gesproken in Nicaragua", zegt Ortiz. "Er is geen bewustzijn van milieuproblemen. Maar mensen zien wel dat het klimaat verandert. En beginnen te beseffen dat minder regen geen

tijdelijk verschijnsel is. Daar spelen we op in. Wij financieren irrigatiesystemen. Of zonnepanelen. En dan zien ze al heel snel dat dit profijtelijke investeringen zijn." Bijdragen aan meer milieubesef beschouwt Ortiz als zijn grootste uitdaging. Van de overheid verwacht hij weinig. "Er is geen continuïteit in het beleid, geen nationaal plan. Dan schiet duurzaamheid er bij in. Terwijl het een van onze belangrijkste prioriteiten zou moeten zijn." De aanzet tot verandering moet van de bevolking komen, van consumenten. "Als we genoeg massa bereiken, moeten overheden wel in actie komen. En dan helpt het ook dat wij als een belangrijke financiële speler zeggen: wij geloven hier in."

Banpro richt zich met groene leningen op haar belangrijkste clientèle, het midden- en kleinbedrijf. Zoals bijna overal in ontwikkelingslanden kunnen dit soort bedrijven ook in Nicaragua veel zuiniger met energie omgaan dan ze in de praktijk doen. Maar ondernemers steken hier niet snel geld in. Laat staan dat ze er een lening voor aanvragen. De reden: milieumaatregelen zijn een langere termijn investering, terwijl de eerste zorg van een gemiddelde mkb'er is de komende jaren het hoofd boven water te houden. "Groene leningen zijn goed voor bedrijven", zegt Ortiz, "maar daar moet je hen als bank wel van overtuigen." >

“Promerica is als bank in Latijns Amerika een koploper. Zij hebben de visie waar ze heen willen. Als FMO stimuleren we creatieve manieren om hiermee aan de slag te gaan.”

In korte tijd boekte Banpro succes met de groene leningen. Dankzij de Green Line financiering door FMO is de bank in staat concurrerende kredieten te bieden, gekoppeld aan deskundig technisch advies. Ortiz: “Onze strategie is de meest verlichte producenten in een sector te benaderen, en hen kredieten aan te bieden. En dan nodigen we andere bedrijven uit te komen kijken. Dat werkt. De vraag groeit sterk. Ondernemers zien dat je al snel profiteert van minder watergebruik, of je eigen energie opwekken. En dat de aanplant van inheemse schaduwboomen op koffieplantages leidt tot een beter product. Van mij mag het allemaal nog sneller gaan, maar het tempo wordt bepaald door de mate van bewustzijn. Daar moeten we dus aan blijven werken.”

Ook in het naburige Costa Rica – van oudsher een groene koploper, en hard op weg om in 2021 het eerste klimaatneutrale land ter wereld te worden – zijn groene leningen in toenemende mate succesvol. “In 2010 zijn we ermee gestart”, zegt Michelle Espinach, de gedreven manager Duurzaamheid bij de Costa Ricaanse Promerica-bank. “Maar het concept was volstrekt onbekend, we konden er geen klant voor vinden. Nu hebben we 43 miljoen dollar aan groene leningen uitstaan bij 186 bedrijven. Wij beschouwen dat als een groot succes.”

Naast de groene kredieten voor bedrijven ontwikkelde Promerica Costa Rica ook een groene credit card voor consumenten. Espinach: “Iemand met zo’n kaart die op krediet een airco koopt en de meest energie-efficiënte kiest, krijgt een lager rentetarief. En een langere financieringstermijn.” Het nieuwste plan is het ontwikkelen van groene hypotheek. Voor veel Costa Ricanen is een hypotheek voor de koop van een huis (te) risicovol, vanwege schommelende valutakoersen en rentetarieven. Vastzetten van de rente, zoals bij ons gebruikelijk, is niet mogelijk. Promerica Costa Rica ontwikkelt nu als eerste een hypotheek met vaste rente, uitsluitend te krijgen voor energiezuinige woningen. Espinach: “Transport is bij ons de grootste vervuiler, qua CO₂ en fijnstof. Daarom financieren we ook de vervanging van oude bussen door nieuwe met schonere motoren. Maar gelijk na transport komt de bouw. Als we een klimaatneutraal Costa Rica willen realiseren moet er veel veranderen in de manier waarop wij onze steden bouwen. De inzet bij de groene hypotheek is 20 procent minder water- en energiegebruik, en ook 20 procent minder energiegebruik bij de productie van bouwmaterialen. Met steun van FMO ontwikkelen we dit product. Ik ben daar heel enthousiast over. Dit kan echt impact hebben, voor ons land maar ook voor gewone mensen.”

Met een groene lening koos een koffieboer in Nicaragua voor aanplant van inheemse schaduwboomen, in plaats van de gebruikelijke importkweek.

In plaats van een dieselgenerator koos deze koffieboerderij ‘Santa Maria de Lourdes’ voor een hydro-elektrische installatie om energie op te wekken.

Hoe steunt FMO de Promerica-banken?

Op uitnodiging van ontwikkelingsbank FMO reisde een groep van vijftien vertegenwoordigers van de verschillende Promerica-banken naar Nederland voor een inspiration tour. “Deze banken hebben samen met ons al stappen gezet, maar willen nu naar de volgende fase”, zegt Mareike Hussels, Senior Environmental & Social Officer bij FMO. “Hoe word je duurzame bank, was een centrale vraag.” Daartoe stonden bezoeken aan Triodos Bank en ASN op de agenda, maar ook ING ontving de groep. Voor FMO is de Promerica Grupo al jarenlang een belangrijke cliënt, en strategische partner. Het succes van de eerste Green Line kredietverlening aan Nicaragua leidde tot de uitrol van het concept over de hele Promerica groep. Naast financiering zorgt FMO er ook voor dat externe experts de banken aan de benodigde kennis helpen. Daartoe wordt samengewerkt met lokale organisaties en consultants zoals de Centro de Produccion mas Limpia (Centra voor Groene Productie) en EcoConsulta. Dat is een vrij unieke aanpak. Er zijn meer fondsen of banken die groene kredieten bieden, maar FMO gaat veel verder in de samenwerking en begeleiding. Hussels: “Je kunt een Green Line geven, met de eis dat die tot 20 procent meer energie- of water-efficiency moet leiden, en dan zeggen: zoek maar uit hoe je dat doet. Wij denken mee, stellen deskundigen beschikbaar. Die aanpak zorgt voor wederzijds begrip. Wij snappen hen nu veel beter, en zij ons. We zijn aan beide kanten trots op wat we bereikt hebben, en zeer gemotiveerd om verder te gaan.”

Actief in negen landen

Grupo Promerica heeft vooral in Midden-Amerika kantoren, maar is ook actief in Ecuador en de Dominicaanse Republiek. Met 2 miljoen klanten, 13,4 miljard dollar op de balans, een groei van 21 procent in 2016 en een netto winst van 28 miljoen dollar is het een speler die er toe doet in de financiële wereld in Latijns Amerika.

FMO kan het succes van de groene kredietlijn in Latijns Amerika goed gebruiken. In het jongste jaarverslag moest de ontwikkelingsbank melden dat het niet was gelukt het aantal duurzame energieprojecten uit te breiden zoals voorzien. Waar het voornemen was minstens 30 procent van alle nieuwe investeringen te laten bestaan uit groene leningen, bleef het feitelijke percentage steken op 21 procent.

“Er is extreem veel concurrentie op de internationale markt om dit soort projecten te financieren”, zegt Hussels ter verklaring. Er zijn meer fondsen beschikbaar dan goede projecten. FMO kondigde in het jaarverslag nieuwe groene initiatieven en projecten aan, en niet alleen op het terrein van duurzame energie. “Wij willen zeker meer doen met Promerica de komende jaren. In onze portfolio zijn zij een van de meest succesvolle banken op dit terrein. Zij springen er uit door hun enthousiasme. En de wil om de groene aanpak centraal in hun strategie te stellen.”

Belangrijk daarbij is dat de meeste Promerica zich vooral richten op de wat grotere mkb-bedrijven. “Ze onderhouden een sterke band met hun klanten. Daardoor kunnen ze die klanten ook adviseren op het gebied van duurzame energie en energie-efficiency. In Nicaragua zijn ze sterk in landbouw, koffieplantages, irrigatie. Dat gaat veel verder dan de voor de hand liggende groene projecten, zoals het financieren van zonnepanelen.”

Hussels is onder de indruk van de strategische aanpak door Promerica. “Banpro in Nicaragua richtte zich met groene kredieten allereerst op de sectoren koffie, rijst, suiker en pinda’s. Omdat zij inschatten dat Nicaragua een kans heeft om met die vier gewassen concurrerend te zijn op de wereldmarkt. En als bank weten ze dat dit alleen maar gaat lukken als de bedrijven moderniseren, energie-efficiënter worden, minder water gebruiken, etc. Ze kijken dus heel goed waar de kansen liggen. Inmiddels bereiken ze met hun groene kredietverlening ook de industriële sector en de handel.”

Het leidt geen twijfel dat er een markt voor groene projecten is in Latijns Amerika, na het succes in Costa Rica en Nicaragua. Ook de andere Promerica banken zijn inmiddels om. De vestigingen in Guatemala en El Salvador hebben al verschillende groene kredieten uitstaan, Ecuador al voor een bedrag van 30 miljoen dollar. De inspiratietoer heeft de deelnemers ervan overtuigd dat ze op de goede weg zijn, maar dat er ook nog veel stappen te zetten zijn. Hussels: “Communicatie en bewustwording zijn cruciaal. Banken moeten aan de bak, en er zelf heel veel energie in stoppen. Maar dat gaat deze groep bankiers lukken. Hun ambitie spat er vanaf.”

Websites

[Korte video over de groene leningen in Nicaragua](#)

[Website FMO](#)

+ TEKST HANS VAN DE VEEN
 + FOTOGRAFIE FMO
 + ART DIRECTION BUREAU BOUDEWIJN BOER
 + STUDIO 10
 + UITGEVERIJ ATTICUS BV
 + WWW.P-PLUS.NL

WE

WORLD EFFICIENCY SOLUTIONS

Ségolène Royal bezocht als minister van Ecologie, Duurzame Ontwikkeling en Energie de laatste World Efficiency Solutions beurs in Parijs.

World Efficiency Solutions ondersteunt de markt voor duurzaamheid en CO₂-reductie

Ter gelegenheid van de COP21 klimaatconferentie in Parijs in 2015, is Reed Expositions France gestart met de organisatie van **WE Solutions**, het grootste internationale platform voor duurzaamheid en low-carbon oplossingen.

Met welke doelstelling? WE Solutions streeft ernaar professionals uit alle activiteitensectoren waar ook ter wereld te ondersteunen bij de realisatie van hun ecologische transitie en aldus te voldoen aan de afspraken opgenomen in het Klimaatakkoord van Parijs en de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

Op welke manier? Professionals de gelegenheid bieden om bijeen te komen en elkaar te ontmoeten, voor het stimuleren van de implementatie van projecten en de ontwikkeling van oplossingen die bijdragen aan de strijd tegen klimaatverandering en het behoud van energiebronnen.

WE Solutions bestaat uit een 'ONLINE – On LIFE' platform, d.w.z. zowel een online community als tevens een vakevenement:

- **Een internationaal community platform – WEConnect** – een platform voor het bijeenbrengen van bestaande oplossingen van bedrijven en organisaties, alsmede projecten waarvoor een adequate oplossing gezocht wordt
- **Een vakevenement gedurende 3 dagen – WE Paris 2017** – van 12 t/m 14 december 2017 in Paris Expo Porte de Versailles, met een Summit voor beleidsmakers met debatten en conferenties, de expositie van concrete oplossingen en de presentatie van innovaties en nieuwe methodes;
- **Vele promotie-evenementen wereldwijd:** Den Haag, Milaan, Madrid, Boston, San Francisco, en van 14 t/m 16 november tijdens de COP23 in Bonn...

In Nederland werkt World Efficiency nauw samen met VNO-NCW en MVO Nederland. In dit kader is op 24 mei een bijeenkomst georganiseerd in Den Haag. Dankzij waardevolle bijdragen van Tweede Kamerlid Stientje van Veldhoven (D66) en Sladjana Mijatovi, programmamanager Circular Amsterdam, werden projecten in het

kader van circulaire economie besproken. Deelnemende ondernemingen presenteerden oplossingen op het gebied van mobiliteit en energie efficiëntie, o.a. in de voedingsmiddelenindustrie en de bouw. In het kader van het Green Deals programma, in Nederland gestart in 2011, organiseert de OREE (Franse Milieu Defensie Organisatie) een sessie over de belangrijkste Franco-Nederlandse afspraken op het gebied van duurzame ontwikkeling tijdens de aankomende WE Solutions. Daarnaast wordt, in nauwe samenwerking met de Nederlandse Ambassade in Parijs, gewerkt aan de realisatie van een Nederlandse collectieve inzending op de WE Solutions in december in Parijs.

Heeft u interessante projecten, biedt u oplossingen of bent u daarnaar op zoek? WE Solutions nodigt Nederlandse bedrijven uit om zich aan te melden bij de WE Solutions community op www.world-efficiency.com en samen te werken aan een markt voor duurzaamheid en low-carbon oplossingen!

Voor meer **informatie** kunnen geïnteresseerden contact opnemen met de Nederlandse vertegenwoordiging Promosalons Nederland.

Bezoekers en pers: T 020 4620020, E info@promosalons.nl

Deelname exposanten: Nadine Grotendorst, T 06 22970265, E ngrotendorst@reed-export.fr

